

Behandelingsvoorstel voor de commissie WEM

Onderwerp: Nota van beantwoording en Nota van wijziging

Cie-datum : 25 oktober 2004

Cie-nummer: 2004WEM68

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: Nee
eerdere behandeling in cie: -
in PS: ja

inspraak: nee
op: -
op: 6 december 2004

Behandelend ambtenaar: M. de Wit
Portefeuillehouder: J. Binnekamp

toestel: 3787

Inleiding

10 mei van dit jaar heeft u het ontwerp Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP) in uw commissie besproken. U heeft toen aangegeven dat het stuk geschikt was voor de inspraak.

Van 7 juni tot 14 augustus 2004 heeft het door ons vastgestelde ontwerp-Milieubeleidsplan (PMP) ter inzage gelegen. Gedurende die periode kon een ieder bedenkingen bij GS indienen. Er zijn, zoals u weet, in deze periode twee inloop- en inspraakavonden gehouden voor het ontwerp-PMP (22 en 28 juni). Naar aanleiding van de ingekomen bedenkingen zijn een Nota van beantwoording en een Nota van wijziging PMP 2004-2008 opgesteld. Onderstaand wordt op beide nota's ingegaan. Het doel van dit commissievoorstel is dat u inzicht krijgt in de wijzigingen die zijn doorgevoerd ten opzichte van het ontwerp PMP en dat u aan kunt geven of u in kunt stemmen met de Nota van wijziging.

Vervolg inleiding op pagina 2: ja

Wordt geagendeerd met het volgende verzoek:

Provinciale staten voor te stellen over te gaan tot vaststelling van het Provinciaal milieubeleidsplan met inweging van de door ons vastgestelde Nota van beantwoording.

Vervolg inleiding

Nota van beantwoording

In de Nota van beantwoording wordt ingegaan op de bedenkingen die betrekking hebben op het ontwerp-PMP 2004-2008. Het betreft 35 schriftelijke reacties, te verdelen in 323 bedenkingen op het ontwerp-PMP.

Nota van wijziging

In de Nota van wijziging wordt inzichtelijk gemaakt welke voorstellen voor tekstwijzigingen op het ontwerp-PMP er zijn. De Nota van wijziging betreft hiermee ook het voorstel voor de definitieve plantekst van het PMP. Het betreft:

1. wijzigingen als gevolg van bedenkingen (zie de Nota van beantwoording; in de Nota van wijziging gaat het hierbij om de wijzigingen die niet grijs gearceerd zijn. Totaal gaat het om 25 bedenkingen welke leiden tot tekstwijzigingen);
2. wijzigingen naar aanleiding van heroverwegingen van de portefeuillehouder milieu (grijs gearceerd in de Nota van wijziging);
3. wijzigingen als gevolg van externe ontwikkelingen die van belang zijn voor het PMP (grijs gearceerd in de Nota van wijziging);
4. redactionele wijzigingen (d.w.z. verduidelijkingen van tekst zonder beleidsmatige consequenties, hierop zal verder niet meer worden ingegaan).

De bijlagen die bij het ontwerp-PMP horen (Achtergronddocument, Meerjarenactieprogramma, Instrumenten, Kwaliteitsprofielen en Kaarten) en dus uiteindelijk ook bij het definitieve plan, zijn niet bijgevoegd. Deze zullen worden aangepast zodra het PMP is vastgesteld.

Beoogd effect

1. Een door de leden van de Commissie Water en Milieu gedragen definitieve plantekst voor het PMP.

Argumenten

Onderstaand wordt ingegaan op drie vormen van wijzigingen van de ontwerp plantekst:

1. naar aanleiding van ingediende bedenkingen (in de Nota van wijzigingen de niet grijs gearceerde wijzigingen);
2. naar aanleiding van heroverwegingen van de portefeuillehouder milieu (in de Nota van wijzigingen de grijs gearceerde wijzigingen);
3. naar aanleiding van externe ontwikkelingen (in de Nota van wijzigingen de grijs gearceerde wijzigingen).

Alleen de essentiële wijzigingen worden genoemd.

Daarnaast wordt ingegaan op enkele bedenkingen die niet hebben geleid tot tekstwijzigingen maar politiek gezien van belang zijn.

Essentiële wijzigingen naar aanleiding van ingediende bedenkingen

In de bijgevoegde bijlage 'Overzicht met bedenkingen die tekstwijzigingen tot gevolg hebben' kunt u alle wijzigingen meer uitgebreid nalezen. In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de essentiële wijzigingen.

- In de paragraaf 'instrumenten' is de Leidraad als volgt verduidelijkt:
'Deze Leidraad geeft een totaalbeeld van de provinciale milieu- en waterwensen en –eisen ten aanzien van ruimtelijke plannen. Gaat het daarbij om beleidsregels in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, dan zijn deze opgenomen in de 'Handleiding bestemmingsplannen', een document dat gebruikt wordt voor toetsing van bestemmingsplannen'

- De speerpunten zijn aan de plantekst toegevoegd, als een nieuwe alinea 3.6
3.6 Onze speerpunten

Ons provinciale milieubeleidsplan gaat in op alle thema's waaraan wij de komende jaren aandacht willen schenken. Hierin onderscheiden wij echter wel de volgende drie speerpunten die extra aandacht zullen krijgen:

- *Luchtkwaliteit (paragraaf 4.1)*
In Europees verband worden de normen strakker aangehaald voor het handhaven van een gezonde luchtkwaliteit. Om aan deze normen te gaan voldoen zullen we, samen met gemeenten, extra aandacht

moeten schenken aan dit onderwerp. Daarnaast zullen we via het ruimtelijk spoor inzetten op preventief beleid.

- *Veiligheid en handhaving (paragraaf 4.4)*

Door de centrale ligging vormt onze provincie een belangrijk knooppunt van verkeersstromen. Dat heeft gunstige effecten voor economie en werkgelegenheid, maar het brengt ook risico's met zich mee. Wij besteden daarom veel aandacht aan factoren van 'externe veiligheid', waarbij we zoals gezegd moeten denken aan de omgang met gevaarlijke stoffen.

- *Duurzame energieopwekking (paragraaf 4.6.1)*

Alle energiebeperkende maatregelen ten spijt blijft onze energiebehoefte groot. Aan de andere kant moeten we de klimaatverandering en de zeespiegelstijging zien tegen te gaan. Daartoe moeten we de uitstoot verminderen van gassen die het broeikas effect veroorzaken. Bovendien moeten we zuinig zijn met de afnemende voorraad aan delfstoffen, waaronder olie en kolen. Met het oog daarop proberen we zoveel mogelijk andere energiebronnen aan te boren, bronnen die in principe onuitputtelijk zijn en die het klimaat niet schaden.

- In de paragraaf Lucht is de volgende alinea toegevoegd:

'In het Besluit luchtkwaliteit zijn de termijnen voor het behalen van de grenswaarden voor de meest relevante stoffen als fijn stof en stikstofdioxide gesteld op 2005 respectievelijk 2010. In de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit (concept 21 juni 2004) wordt gesteld dat "op een aantal knelpuntlocaties Rijkswegen de gestelde normering voor NO2 in 2010 niet wordt gehaald. Om grote investeringen in infrastructuur te voorkomen vindt Nederland het wenselijk in EU verband het tijdstip te verschuiven naar 2015. " Tot het eventuele moment van bijstelling door de EU wordt echter vastgehouden aan de gestelde termijnen in het Besluit Luchtkwaliteit.'

Verder zijn de jaartallen die tussen haakjes in doel 3 stonden verwijderd

Doel 3: 'De grenswaarden voor de in het Besluit luchtkwaliteit vermelde stoffen zijn in de daarvoor gestelde termijnen gerealiseerd en gewaarborgd'

De volgende alinea is toegevoegd bij het onderdeel Wat verwachten wij van anderen, onderdeel Verkeer en Waterstaat en VROM.

'Wij verwachten dat de rijksoverheid mede een verantwoordelijkheid neemt bij de uitvoering van het besluit luchtkwaliteit. Bij de rol van wegbeheerder kan dit door het mede treffen van saneringsmaatregelen bij plandempeloerschrijdingen of het voorkomen van nieuwe saneringssituaties. Tevens verwachten wij dat zij de aanpak van de fijn stofproblematiek actief ter hand neemt en daarbij ook actief samenwerkt met lokale overheden voor het oplossen van lokale problemen.

Wij verwachten dat het Rijk ons op de hoogte houdt van de ontwikkelingen rond het eventueel opschuiven van de termijnen luchtkwaliteit in EU-verband zodat wij hier tijdig op kunnen anticiperen bij het nemen van maatregelen.'

- In de paragraaf Water is de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) toegevoegd als belangrijk sturende rol in waterkwaliteit

'De Europese Kaderrichtlijn Water heeft een sturende rol voor de doelstellingen voor de waterkwaliteit'

- Doel 5 van de paragraaf Bodem is verduidelijkt.

'In 2008 is 16% van de urgente gevallen van ernstige bodemverontreiniging waarvoor de provincie in 2004 of eerder een beschikking heeft afgegeven gesaneerd of beheerst. Dit geldt voor het stedelijk gebied, het landelijk gebied en voor in gebruik zijnde bedrijfsterreinen.'

- In de paragraaf Externe veiligheid is een verwijzing aangebracht naar het 'uitvoeringsprogramma externe veiligheid'.

'Er is een uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2004-2005 vastgesteld. Dit zullen wij samen met betrokkenen uitvoeren'

- In de paragraaf Verstoring, onderdeel Geur is de volgende alinea met daarin de relatie geur en

landbouw toegevoegd:

'Voor de landbouw is er landelijke regelgeving. Bij vaststelling van het reconstructieplan Gelderse vallei/Utrecht-Oost treedt voor dit gebied de Wet Stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebied in werking voor de duur van de reconstructie (12 jaar). Voor de rest van de provincie zullen wij in overleg met het Rijk nieuwe regelgeving ontwikkelen.'

- De paragraaf Voorraadbeheer, onderdeel Bouwgrondstoffen, is aangevuld met het volgende:
'In beginsel willen wij niet meewerken aan de primaire winning van klei in de provincie. Alleen als wordt aangetoond dat de voor de grofkeramische industrie noodzakelijke kwaliteit niet tijdig vrijkomt bij secundaire winningen en de werkgelegenheid van de Utrechtse bedrijven daardoor wordt bedreigd, kan hiervan worden afgeweken.'

- Het doel bij de paragraaf Bedrijven (doel 41), onderdeel Duurzame bedrijventerreinen is aangepast. Wij bieden niet meer aan gemeenten ondersteuning aan, maar aan een selectie van projecten.

'Wij bieden aan een selectie van projecten ter (her)ontwikkeling van duurzame bedrijventerreinen procesmatige en inhoudelijke ondersteuning.'

- Het tweede deel van doel 26, paragraaf Bouwen en wonen, is geschrapt. Het geschrapte onderdeel betreft:

'Per 2005 heeft 70% van de gemeenten een integraal beleid op het gebied van duurzaam bouwen en duurzame stedenbouw met daaraan gekoppelde uitvoeringsorganisatie. In 2008 geldt dat voor alle gemeenten.'

De tekst van de paragraaf Bouwen en wonen is aangevuld met de volgende alinea:

'Hierbij sluiten wij aan bij het doel uit het nationaal Kaderplan lokale ondersteuning klimaatbeleid en duurzaam bouwen, waarin in 2005 70% van de gemeenten hieraan moet voldoen en waarin dit in 2008 voor alle gemeenten geldt.'

- Het doel (doel 42) van de paragraaf Landbouw is aangepast en luidt:

42: De landbouw voldoet tijdig aan de wettelijke normen. Wij zullen hen hierbij ondersteunen en mogelijkheden benutten om versneld en verdergaand aan deze normen te voldoen.

- De tekst van het hoofdstuk Gebiedsgerichte aanpak, onderdeel Milieubeschermingsgebieden is aangepast. Wij onderzoeken de mogelijkheid en noodzaak om (zij het via het WHP) hydrologische beschermingsgebieden aan te wijzen in tegenstelling tot wat er in het ontwerp PMP staat (geen hydrologische beschermingsgebieden aanwijzen). Beschermingszones voor verzuringsgevoelige natuur worden wél aangewezen (in de ontwerp tekst stond dat wij dat niet zouden doen). De tekst wordt als volgt:

'In het WHP is aangegeven dat wij de mogelijkheden en noodzaak voor het aanwijzen van hydrologische beschermingsgebieden voor natuurgebieden en zwemwateren zullen onderzoeken. Hierbij streven wij naar afstemming met het beleid in de provincie Gelderland. Een mogelijkheid kan zijn om de beschermingszones onder het regiem van de milieubeschermingsgebieden uit onze PMV te brengen.'

Essentiële wijzigingen naar aanleiding van heroverwegingen van de portefeuillehouder

- De inleidende hoofdstukken hebben een update ondergaan (met name paragraaf 2.2). Ook bij andere hoofdstukken is dit gebeurd.

- Enkele data zijn aangepast (het plan is al enige tijd gereed, daardoor klopten data niet allemaal meer)

- Bij Gezondheid is de volgende alinea toegevoegd over communicatie:

'Wij zullen een zorgvuldige en goede communicatie over het inzicht dat ontstaat over de gezondheidssituatie betrachten. Het inzichtelijk maken van de situatie maakt immers duidelijk waar knelpunten liggen die in veel gevallen niet eenvoudig zijn op te lossen.'

- Doel 23, afval, is herschreven. De paragraaf afval zelf is ook gewijzigd en maakt nu beter onderscheid tussen bedrijfsafval en huishoudelijk afval.

'23: Wij willen een uitvoerbaar afvalbeleid en daarom adviseren wij VROM over de knelpunten in het huidige beleid en de ontwikkeling van nieuw beleid.'

Voor de gewijzigde paragraaf Afval verwijs ik u verder naar de Nota van wijziging PMP 2004-2008.

- De paragraaf bodem is verduidelijkt.

Voor de gewijzigde paragraaf Bodem verwijs ik u verder naar de Nota van wijziging PMP 2004-2008.

- Doelen 9, 10 en 11 uit de paragraaf Externe veiligheid zijn herschreven. Doel 12 is geschrapt. Doel 13 is gelijk gebleven.

9: In 2005 hebben wij een saneringsplan voor risicovolle activiteiten opgesteld, gebaseerd op de saneringsplannen van de gemeenten.

10: Wij passen een externe veiligheids toets toe op ruimtelijke ingrepen en beschermen kwetsbare bestemmingen door zonering en locatiebeleid.

11: In 2005 is er een totaalbeeld van routing van transport, knelpunten en maatregelen om het transport veiliger te maken. In de planperiode wordt een provinciedekkend routenet gerealiseerd voor het wegverkeer.

Het geschrapte doel is:

'In 2004 zal een beleidskader worden vastgesteld t.a.v. probleemstoffen met denkbaar grote effecten'

- Het deel van de paragraaf Externe veiligheid waarin wordt aangegeven dat wij extra bescherming bieden voor kwetsbare bestemmingen (inclusief de tabel met toetsingswaarden) is herschreven en daarmee sterk ingekort. De nieuwe tekst luidt:

'Wij nemen initiatief om kwetsbare bestemmingen te beschermen. Voor bestaande situaties hanteren we de wettelijke vastgelegde ondergrens (grenswaarde). Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zien we vooral bij uitbreidingsplannen mogelijkheden om bij kwetsbare bestemmingen een veiligere situatie te creëren (voor de externe veiligheidsspecialisten; 10-8 contour voor het plaatsgebonden risico, 0,1x de oriënterende waarde van het groepsrisico). Bij inbreidingsplannen zal per situatie worden bekeken wat gelet op de bestaande situatie haalbaar is.'

- De paragraaf Landbouw is herschreven

Voor de gewijzigde paragraaf Landbouw verwijs ik u verder naar de Nota van wijziging PMP 2004-2008.

- De paragraaf Consumenten is volledig herschreven (de strekking is gelijk gebleven, maar de tekst herschreven). Het doel is aangepast.

Voor de gewijzigde paragraaf Consumenten verwijs ik u verder naar de Nota van wijziging PMP 2004-2008.

Het nieuwe doel luidt:

'De consument kent de invloed van zijn gedrag op natuur en milieu en kan aangeven hoe zijn gedrag ten gunste van natuur en milieu is aan te passen.'

- Het begrip donkertegebieden is eruit gehaald in het hoofdstuk Gebiedsgerichte aanpak (het beleid in het ontwerp plan is dat wij geen donkertegebieden gaan aanwijzen. Het noemen ervan is overbodig)

Wijzigingen naar aanleiding van externe ontwikkelingen

- De paragraaf Bedrijven, onderdeel Duurzaam ondernemen is herschreven. Ook de doelen zijn aangepast en het doel 40 is geschrapt (invoering milieumanagement)

Reden:

Basis voor de activiteiten voor duurzaam ondernemen, is het programma "met preventie naar duurzaam ondernemen" een programma voor en door overheden (IPO, VNG, UvW, VROM). Dit

programma loopt van 2001 tot eind 2005 en is medio 2004 geëvalueerd. Deze evaluatie leidt tot een landelijke koerswijziging in het programma. Aanbevelingen voor de nog vast te stellen nieuwe koers zijn:

- algemeen: borg wat is bereikt, zorg ervoor niet terug te vallen en differentieer tussen overheden; de nieuwe ambitie mag iets lager zijn
- stimulerend spoor: kies voor bundeling van doelstellingen en werk met proeftuinen, breng doelstellingen voor onderwijs en consument onder bij andere programma's en kies voor een stapsgewijze opbouw van bedrijfsintern milieumanagement (voldoe aantoonbaar aan de wettelijke eisen en bepaal voor welke organisatieonderdelen welke mate van milieumanagement wordt ingevoerd)
- beleidsmatig spoor: focus op horizontale afstemming binnen de eigen overheid
- regulerend spoor: continueer de integratie bij vergunningverlening en zoek naar versterking

Resultaat:

Dit heeft tot de volgende wijzigingsvoorstellen in de tekst geleid:

- algeheel iets lagere ambities in de tekst
- laten vervallen van de doelstelling over onderwijs en consument (in het kader van duurzaam ondernemen) → hiervoor in de plaats is de milieuprijs tot apart doel gekozen, als vorm van stimulering zonder actieve, projectmatige tegenprestatie
- laten vervallen van bedrijfsintern milieuzorg/-management als aparte doelstelling
- tegelijk zijn enkele tekstuele wijzigingen aangebracht ter verduidelijking en zijn enkele passages geschrapt, die in aanpak achterhaald waren of weinig toevoegden aan de tekst

Voor de uiteindelijke tekst verwijs ik u naar de Nota van wijziging

Bedenkingen die niet hebben geleid tot wijzigingen maar wel van belang zijn

- Er zijn 11 schriftelijke reacties binnengekomen op het ons voornemen om 30% op het subsidiebudget van IVN te bezuinigen. Insprekers vinden het geen goede zaak deze bezuiniging door te voeren. In de nota van beantwoording is aangegeven dat het gaat om een bezuiniging van 30% vanaf 2007 ten opzichte van de totale subsidie, die het IVN consulentenschap nu ontvangt (structureel en kadernotageld). Ten opzichte van de huidige structurele subsidie is dit E 31.110,- meer: op dit moment is de structurele subsidie voor het IVN E 193.940,-, vanaf 2007 krijgt het IVN E 225.050,-. In 2005 en 2006 wordt er resp. 10% en 20% gekort op het huidige totale budget. Daarmee worden de kadernotagelden, die lopen tot 2008, afgeroomd.
- Enkele insprekers vinden het een slechte zaak wanneer de provincie na 2007 de trekkersrol bij de aanpak van diffuse bronnen neerlegt. Vooralsnog is vastgehouden aan het beëindigen van onze trekkersrol (de tekst is overigens wel wat verduidelijkt, overeenkomstig het WHP).
- Diverse gemeenten hebben aangegeven dat hun milieubudget mogelijk niet toereikend is om alle verwachtingen van hen die genoemd worden in het PMP waar te kunnen maken. Aangezien het hoofdzakelijk gaat om werkzaamheden die voortvloeien uit wettelijke verplichtingen gaan wij er vanuit dat gemeenten voldoende milieubudget vrijmaken.

Kanttekeningen

Kwatta 2 en gevolgen

De voorstellen in Kwatta 2 zullen in dit stadium niet meegenomen worden in de besluitvorming over het PMP. PS nemen in oktober een besluit over Kwatta 2. Tijdens de behandeling van het PMP in PS (6 december) zullen de gevolgen van Kwatta 2 moeten worden meegenomen in de besluitvorming.

Financiën

De uitvoering van het plan is middels het reguliere budget en middelen die beschikbaar zijn gesteld via de Voorjaarsnota gedekt.

Communicatie

De Nota van beantwoording wordt eind oktober naar de indieners van de bedenkingen verzonden. Als het PMP door provinciale staten is vastgesteld, wordt ook het PMP aan de indieners van de bedenkingen verzonden.

Bijlagen

1. Nota van beantwoording Milieubeleidsplan 2004-2008
2. Nota van wijziging Milieubeleidsplan 2004-2008
3. Overzicht met bedenkingen die tekstwijzigingen tot gevolg hebben